

**De Ivre Sistendi, Et Manvum Iniectione, Qvam Vvlg
Arrestationem Vocant, Svccincta Explicatio**

Peck, Pierre

Antverpiæ, 1589

Contractus cum arrestato factus an infirmari possit. Caput 43.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63495)

De Iure Sistendi.

Apparitores, non prius curam & custodiam debitoris in se recipere, quàm à creditore expensarum illarum refusionem essent stipulati. Ex quo etiam intelligi potest, quo pacto accipiendum sit, quod pignus pratorium, aut iudiciale, à debitore ali debet. glos. in auth. ei qui C. de bon. auctor. iudic. poss. l. si necessarias. ff. de pign. act. hinc etiam facile intelligimus, non semper satis consultam esse arrestationem, quæ si in personam inopis debitoris facta est, cuius inopia omnem actionem excludit. l. nam & is. ff. de dol. cap. olim. de restit. spoliat. duplici damno creditor afficitur, ut qui neque id quod sibi debitum est acquirit, neque expensas vnquam recuperat; & meliore precio maioreque voluptate, aues domesticas, vel canes venaticos domi aluisset. Boerius verò quaest. 302. nu. 2. existimat quod debitor ex eleemosynis alendus est, sine periculo creditoris, nisi aliter inter creditore & Commentariensem conuenit.

Contractus cum arrestato factus, an infirmari possit. Caput 43.

ARGUMENTA.

- Arrestati & eius qui captus est eadē est ratio. nu. 1.*
In vinculis esse quis dicatur. nu. 2.
Captus ut contrahat, an sufficiat eum deductum esse extra carcerem in domum alicuius civis. nu. 3.
Solutio, seu promissio eius, quod debetur valet, etiā si in carcere facta sit. nu. 4. & 7.
Detentus in carcere privato, contrahere aut testari non potest.

non potest, ad utilitatem detinentis. num. 5.

Vis illicita non presumitur inferri in custodia publica. nu. 6.

Contractus cum arrestato seu carcerato factus quando dicatur iustus & validus. nu. 7.

Contractus ut subsistat vel infirmetur, non inspicitur an inter arrestatum & arrestantem, seu inter alios eorum nomine fuerit initus. nu. 8.

EX his autem quæ dicta sunt, ea quoque nata est quaestio, Vtrum contractus cum arrestato vel carcerato debitore initus, iure subsistat, nulloque modo infirmari possit? Nā cum sæpe flagitiosi ac improbi custodes, durius quam par est, excipiant arrestatos, iustus videtur esse metus, quo inducātur ad promittendum. Quod autem eadem sit ratio incarcerati & arrestati, asserit Guido Pape quaestio. 253. his verbis, Si quis dedit fideiussores de tenendo arrestum, vel de non recedendo ab arresto, & iuravit non recedere, an censeatur carceratus, & in vinculis detentus? credo quod sic, & pro eo videtur textus notabilis ad l. in eadem. §. in vinculis. iuncta glos. fin. & l. nec non. ff. ex quibus caus. maior. In vinculis autem etiam eos accipimus, qui ita alligati sunt, ut sine dedecore in publico apparere non possint; Et hæc sunt singularia & attendenda; quia hinc apparet, quod contractus factus per talem arrestatum, non subsistit viribus: Et ideo anno 1459. die 3. mensis Nouembris, Curia Parlamenti reuocauit quandam com-

V iij

posi-

De Jure Sistendi.

positionem factam per quēdam de Roybonne, per castellanum Brisiacij, licet ille dictam compositionē ratificauerat postea extra carceres, ipse tamen adhuc existens in arresto. Haftenus ille. Illud verò an contractus cum carcerato initus, validus sit, apertius notāt interpretes ad l. qui carcerem. ff. quod met. caus. Quo loco Bartol. & hunc eleganti consil. 64. incip. Casus super quo, secutus D. Præses Nicolaus Euerardi, ait, promissionem factam in carcere, vel ipsi detinenti, vel participanti cum eo, nihil valere, non autem annullādam esse; quia regula, quod gesta per metum teneant, & sint rescindenda, hic locum nō habet. Panor. ad cap. Abbas. in 12. fallent. quod met. caus. Quod & ad dationem in solutum extendūt, Calcaneus consil. 112. coll. 2. Aretin. ad l. qui à latronibus. ff. de testa. Alexan. consil. 241. lib. 6. Felyn. ad cap. si. de treug. & pac. & Hyppol. consil. 42. adeo vt idem Aret. consil. 14. existimauerit, illiusmodi in solutum dationem aut contractum, ipso iure esse nullum. Alij tamē eum existimant valere ipso iure, quando initus non fuit in vtilitatē incarcerati; sed quod per Edictum Quod metus causa, rescindi potest. Qua de re latius Ioan. Neuizanus consil. 52. num. 46. vers. Secundum principale debitum, cum multis seq. agit, asserens nullam hic requiri protestationem, ex quo semper metus carceris durat. Decius consil. 356. Præpo. ad cap. j. quo tempo. miles inuest. per. deb. Iason ad l. qui in aliena. §. interdum. ff. de acquir. heredit. c.

red. etiā si ad promissionem illam absolue- 3
dam, in domum alicuius ciuis, à vinculis ve-
luti remotam & liberā, esset deductus, secun-
dū eundē Neuizanum; ibi. Quia dum adhuc
est sub custodia, nō est in plena libertate, cum
nō ob aliam causā, ad illam domum dedu-
ctus fuerit, quam ne postea diceret, quod in
carceribus contraxisset, Fabianus in tract. de
empt. & vendit. quæst. 13. in 3. quæstio. prin-
cip. Porro autem Alberic. de Rosate summus
pragmaticus, quamuis ad d. l. qui à latronib.
hanc sententiā secutus fuisse videatur, quem
sequitur Angel. de Clauasio in sua summa ad
verbum, Carceratus, num. 5. tamen ad d. l. qui
carcerem. vsu receptum esse ait, quod si debi-
tor à creditore in carcerem coniectus, ei dede- 4
rit in solutum fundum aliquem, valet datio,
quantumuis in carcere facta; quia, inquit, for-
tē nūquam aliās carcerē exire posset; & quod
d. l. qui carcerem, loquitur de priuato carcere,
non de publico, qui vtique est licitus & per-
missus, & per quem idcirco neque vis, neque
metus inferri dicitur. Quam Alberici senten-
tiam, Fulgosio quoque ibidem nu. 2. placuif-
se video, dum ait, communem sententiā ef-
se veram in eo, qui iniuste aliquem in carcerē
coniecit, non si legitimè & rectè. Quo modo
& Raphael Cumanus, confi. 68. incip. In præ-
senti, circa medium, hunc contractum valere
existimat, si liberatio, & utilitas aliqua debi-
toris appareat, & Bald. ad rubric. C. de rescin.
vend. versic. item requiritur quod ille, ait pro-

De Jure Sistendi.

missionem in carcere factam non subsistere, nisi utilis esset ipsi carcerato, puta, inquit, sitēdat ad ipsius liberationem, nō autem expresse, vel tacite, in utilitatem indebitē carcerantis, sicut fit quando creditor suum recipit, & sic de damno vitando agit tantum; Sic & Castrensis. ad d. l. qui à latronibus respondet, licetē contrahi inter debitorem carceratum, & creditorem, qui fecit illum detineri; quia nō dicetur metu esse factum, quod fieri potuit, iure permittēte. Imola verò ibi latius distinguēs,
5 Tu, inquit, potes sic cōcludere, quod aut quis detineretur in carcere priuato, & tunc non possit contrahere, vel testari, ad utilitatem detinentis vel participantis, per not. in l. qui carcerem, sed ad utilitatem alterius sic: Quandoque verò quis est detentus in carcere publico, qui propriē est custodia. l. si quis potest. supra cod. Et tunc concludere, quod aut quis fuit detentus ritē & iustē, & tunc potest contrahere ad cuiuslibet utilitatem; quia non est verisimile, qđ in custodia publica aliquid per vim illicitam cogatur facere: Aut fuit detentus iustē, & tamen non ritē vel fortē licet erat debitor, tamen non erat casus in quo de iure capi poterat, & nihilominus de facto fuit carceratus, & tunc videtur idem dicendum, ac si in carcere priuato fuisset detētus. Et multo fortius idem dicēdum est, si nec iustē nec ritē detentus fuit, propter potentiam asserētis se creditorem. Interdum verò quis est ritē captus, sed nō iustē, vt quia captus fuit v̄tute instru-
menti

menti confessati, cuius vigore ex forma statuti posset quis capi, cum re vera erat solutū, vel satisfactum, & tunc idem dicendum, ac si ritē & iustē fuisset captus, quia non est præsumptio, quod sibi fiat iniustitia, si petat se relaxari, & alleget debitum solutum, & sic non est verisimile, quod propter hoc cogetur ad aliquid illicitē faciendum; Et per hoc patet quid dicendum sit, si quis fuerit nō ritē captus, fortē non seruata solemnitate statuti, tamen hoc non fuit propter potentiā creditoris, sed fortē propter simplicitatem Iudicis qui cōcessit, existimans hoc fieri posse: Nam hoc casu videtur dicendum ac si ritē & rectē fuisset captus, quoad potestatem contrahendi & testandi: quia nō est verisimile, quod si dicat capturam nullam, & petat se relaxari, non ministratur sibi iustitia. Haftenus Imola. Eoque pertinet quod idem Guido Pape singulari 840. coll. j. dicit, quod conuentio facta in carcere, eiusque metu inita, est nulla, nisi esset detentus ex iusta causa: Verba autē Guidonis sunt hæc, Conuentio in carcere, & metu carcerum facta, est nulla. l. qui carcerē. ff. quod met. caus. vbi dicitur, qui in carcerem quem detraxit, vt aliquid ab eo extorqueretur, quicquid ob hanc causam factum est, nullius est momenti, nisi esset detentus ex iusta causa, quia tunc valeret compositio, etiam cum illo qui eum detinebat. Bartol. in l. qui à latronibus. ff. de testam. Sed quid si postea talis cōpositio facta in carcere, ratificetur, & de nouo fiat extra carceres,

V v puta

De Iure Sistendi.

puta quia post relaxationem à carceribus, in-
carceratus fuit positus, in domo sua, in ar-
resto, an talis ratificatio, facta in domo sua
in arresto existente valeat; credo quod non,
quia talis de nouo promissio, censetur metu
carcerum facta: Haftenus Guido, adiiciens
aliquas rationes, quib. hanc suam opinionem
confirmat. Sic & Aufrer. decis. Cap. Tholos.
399. iudicatum fuisse ait, quod si incarceratus
compositione facta cum Curia, obliget se ad
soluendum id quod confitetur se debere Cõ-
mentariensi siue custodi carceris, pro expensis
atque custodia, tenet obligatio, si modo iuste
fuit incarceratus: & vide ibi additionē ad eū-
7 dem variè loquentem. Ego sanè etiam in ea
sum opinione (vt paucis dicam quod sentio)
vt existimem cõtractum cum arrestato & in-
carcerato initum per creditorē, esse iustū & va-
lidum, præcipuè si de veritate debiti constet, &
promissio in cõspectu magistratus vel Scha-
binorū fiat. Quid enim cõsideramus metum,
qñ debitor non nisi q. verè debet, & expensas
ac vsuras, quas ob morā suam soluere tenetur,
præsente auctoreq; Iudice præstare promittit,
aut quid eo nomine in solutū tradit? Quam
iniuriam infert creditor, qui quod suum est sic
recipit, & debitorem vinctis seu arresto ex-
ptum liberat? Mihi (nisi mea me fallat opinio)
ipse Paulus satis hoc dicere videtur, ad l. si mu-
lier. in prin. ff. quod met. caus. Sed si vltra id q.
debetur, aliqua, quo citius liberari possit, pro-
misit, hic Iudicis officiū intendere oportebit,
vt pro

vt pro sapiētia atq; religione æstimet factum,
& pro qualitate rei gestæ, aut promissum re-
scindat, aut certè moderetur. l. fi. d. tit. Eadēq;
est ratio si iniuste arrestatus vel captus fuit; Et 8
his quidem casib. nihil refert, quod non ipse
arrestatus vel captus, sed alius pro eo promit-
tar: quia cum huiusmodi promissio fiat incar-
ceranti nomine carcerati, & ob liberationem
eiusdem, perinde haberi debet, ac si facta fuif-
set per ipsum carceratū: quippe quod fit meo
nomine, & mea voluntate, per me fieri vide-
tur, perindeq; habetur, ac si per me fuisset fa-
ctum, nulloque modo per tertium aliquē fa-
ctum censetur, l. in ædibus. § quod filius. ff. de
donat. Pari modo submissio tertiæ personæ,
fraudem & metū non minuit, sed arguit. Pre-
ses d. conf. 54. Sed de his latius Gozadin. conf.
19. Hypp. sing. 306. Decis. Cap. Tholos. 399.
Fulg. conf. 76. Affl. decis. Neapol. 149. agunt.

De custodia & periculo rerum, quæ
arrestatæ fuerunt. Caput 44.

ARGUMENTA.

<i>Res que perit suo domino perit.</i>	<i>nu. 1.</i>
<i>Apparitor de qua culpa teneatur.</i>	<i>nu. 2.</i>
<i>Apparitor qui lecticas fregerat, fuit condemnatus
ad damni refusionem.</i>	<i>nu. 3.</i>
<i>Apparitor tenetur etiam morsus murium in rebus
arrestatis præstare, quemadmodum & fullo in
vestimentis.</i>	<i>nu. 4.</i>
<i>Res arrestata si incendio pereant, an Apparitor te-
neatur.</i>	<i>nu. 5.</i>
	<i>Arre-</i>